

3. ארגון ומינהל

3.7 מינהל מוסדות חינוך

3.7-56 מסגרת ההוראה והתגבור של מדעי היהדות

1. מבוא

1.1 תמצית

ממשלת ישראל החליטה להקצות תקציב ייעודי לצורך תגבור לימודי היהדות. בהתאם להחלטה זו נקבעו תבחינים להקצאת התקציב. בתהליך היישום הוקמה ועדת היגוי שבחנה את הניסיון שהצטבר בהפעלת התבחינים ובחלוקת התקציב בשלוש השנים האחרונות והמליצה על תיקון התבחינים.

טפסים ייעודיים יפורסמו באתר האינטרנט של משרד החינוך, ואפשר יהיה להורידם בתדפיס או בקבצים. מנהלי בתי ספר מתבקשים להשלים את כל הפרטים הנדרשים כדי שמשרדנו יוכל לקבוע על פיהם את הניקוד לבית הספר שבהנהלתם על פי התבחינים. בכל מקרה, מספר התלמידים, נתוני בית הספר ומאפייניו הקובעים הם הנתונים המופיעים במערכות המחשוב של המשרד.

הניסוח המתוקן של התבחינים כפי שהוא מפורסם בחוזר זה מחייב החל משנת הלימודים התשס"ח.

סעיף זה מחליף את [סעיף 3.7-42, "מסגרות ההוראה והתגבור של מדעי היהדות"](#), [שפורסם בחוזר הוראות הקבע סד/3\(א\)](#), בשל עדכון התבחינים כפועל יוצא מהמלצות ועדת ההיגוי שפעלה בנושא.

1.2 מטרת הפרסום

א. **התוקף:** החל מ-1 בספטמבר 2007

ב. **התחולה:** כיתות ז'-י"ב בבתי ספר רשמיים או במוסדות בעלי רישיון תקף לפי חוק הפיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969

ג. **הסטטוס:** החלפה

ד. **חוזרים קודמים באותו נושא:** [סעיף 3.7-42 בחוזר הוראות הקבע סד/3\(א\)](#), "מסגרות ההוראה והתגבור של מדעי היהדות" - **מבוטל**.

1.3 **התפוצה:** מחלקות החינוך ברשויות, הבעלויות של מוסדות החינוך והמנהלים בחינוך העל יסודי.

1.4 הגורם האחראי

שם היחידה: אגף א' לארגון הלימודים

בעל התפקיד: מנהל האגף

מספר הטלפון: 02-5603109

כתובת הדוא"ל: alizait@education.gov.il

2. הזכאים לתקצוב

הקצאת התקציב תהיה בגין תלמידים בכיתות ז'-י"ב אשר לימודי החובה שלהם מתוקצבים בפועל על ידי המשרד במסגרת **חוק לימוד חובה, התש"ט-1949**, בשיטה הרלוונטית לשכבת הגיל שבה הם לומדים. הלימודים יתוקצבו בבתי ספר רשמיים או במוסדות בעלי רישיון תקף לפי **חוק הפיקוח על בתי הספר, התשכ"ט-1969**.

אישור תוספת התקציב מותנה -

- בעמידה בתנאים ובקריטריונים כפי שיפורטו להלן ;
- בעשייה חינוכית על פי מדיניות המשרד שלא תפגע במוסדות ובבודדים אחרים (לדוגמה : מחויבות מוסדרת לאזורי הרישום).

3. הגדרות

3.1 מדעי היהדות

תחומי הידע הבאים, כולם או חלקם :

א. תנ"ך

ב. תושב"ע (משנה או גמרא)

ג. מחשבה והגות יהודית

ד. הלכה

ה. חגי ישראל ומועדיו.

3.2 **תבחינים, סרגל תבחינים**: מדדים כמותיים המתרגמים את היקף הפעילות המוגבר בלימוד מדעי היהדות לצורך ניקוד המזכה בתוספת תקציב.

3.3 **המועד הקובע**: התאריך האחרון לקבלת בקשות לתקצוב: 15 בספטמבר בכל שנה.

4. שיטת התקצוב

4.1 התקצוב ייעשה בשני מסלולים, כמפורט להלן:

א. **תקצוב שעות הוראה (ש"ש)**

תקצוב שעות לימוד שבועיות לתלמידים הלומדים בחטיבה העליונה בכיתות י'-י"ב במוסדות העומדים בכל התנאים האלה :

(1) מלמדים מגוון של מקצועות הלימוד (הן מקצועות כלליים והן מקצועות בתחום מדעי היהדות);

(2) מגישים את תלמידיהם לבחינת הבגרות לפי חוקת הזכאות;

(3) זכאים לגמול בגרות מלא;

(4) מחויבים על פי חוקת הזכאות הנוכחית לבגרות בתוספת חובת עמידה בבחינת בגרות במקצועות היהדות;

(5) אינם מתוקצבים בתשלומי שכר הלימוד בעבור לימודים במקצועות היהדות ובעבור הבחינות בהם;

ב. **תקצוב כספי**

הקצאת תקציב בערכים כספיים, על פי תבחינים המפורטים להלן, למוסדות שיגישו בקשות לקבלת תקציב לתגבור של מדעי היהדות, בהתאם לעמידתם בתבחינים.

4.2 אופן הקצאת התקציב

- א. התקציב בסעיף של תגבור לימודי היהדות יוקצה תחילה למימון בקשות לתקצוב שעות הוראה (כמפורט ב-4.1 א לעיל), לפי עלות שעת ההוראה במוסד המבקש, בהתאם לפרופיל של בית הספר.
- ב. אם התקציב הכולל לא יספיק כדי לתת מענה לכלל הבקשות, הן תתוקצבנה באופן שוויוני ויחסי.
- ג. יתרת התקציב, לאחר הקצאת התקציבים לשעות הוראה, תוקצה לתקצוב כספי על פי התבחינים.
- ד. בהתאם ליתרת התקציב של כל הבקשות ייקבע הערך הכספי של נקודה מזכה. התקציב הכולל יחולק על פי הניקוד הכולל של הבקשות שהתקבלו עד למועד הקובע.

5. פירוט מסלולי התקצוב

5.1 תקצוב שעות הוראה בשכר לימוד בחטיבה העליונה

תלמידים בחינוך הדתי מחויבים, על פי חוקת הזכויות הנוכחית לתעודת בגרות, בלימוד ובבחינה ברמה של 3 יחידות לימוד בתושבי"ע (גמרא או משנה) וכן בלימוד ובבחינה ברמה של 3 יחידות לימוד בתנ"ך. כתוצאה מכך תלמידי החינוך הדתי מחויבים ב-23 יחידות לימוד לפחות, דהיינו ב-3 יחידות יותר מהתלמידים בחינוך הכללי.

התקצוב בחינוך הדתי יתבסס על שינוי מפתחות שכר הלימוד (ש"ש לתלמיד) באופן שיכלול את התוספת של שעות ההוראה ושל שעות גמול הבגרות הנדרשות, על פי הפירוט שלהלן:

א. היקף שעות ההוראה הנדרש לכיתה לכל יחידת לימוד הוא 3 שעות בשבוע. בהתאם לכך תוספת שעות ההוראה לכיתה ללימוד 3 יחידות לימוד תושבי"ע היא 9 ש"ש ותוספת שעות ההוראה ללימוד יחידת לימוד אחת בתנ"ך (השלמה ל-3 יחידות לימוד) היא 3 ש"ש, ובסך הכול תוספת 12 ש"ש.

ב. הגמול למורה, בהתאם להסכמי השכר התקפים, בעבור הכנת תלמידים לבחינות הבגרות ("גמול בגרות") הוא כדלקמן: בעבור הכנה לבחינת בגרות ב-3 יחידות לימוד בתושבי"ע: 2 ש"ש + 2%; בעבור הכנה לבחינת בגרות ב-3 יחידות לימוד בתנ"ך (במקום 2 יחידות לימוד): 0.5 ש"ש + 2%. בסך הכול תוספת הגמול היא של 2.55 ש"ש.

ג. התוספת בש"ש לתלמיד בשכר הלימוד תהיה על פי הפירוט הזה:

ש"ש לתלמיד	גודל הכיתה לצורכי תקצוב (מספר התלמידים)	סה"כ ש"ש לכיתה	ש"ש גמול בגרות לכיתה	ש"ש הוראה לכיתה	הכיתה
0.13	36	4.85	0.85	4	י'
0.13	36	4.85	0.85	4	י"א
0.13	36	4.85	0.85	4	י"ב
		14.55	2.55	12	סה"כ

ד. התשלום בפועל יהיה על פי עלות שעת ההוראה הספציפית בכל מוסד, בהתאם לפרופיל של בית הספר ולמועדי התשלום.

ה. שעות הלימוד שתתקצבנה לפי מסלול זה לא תוכרנה לצורך תקצוב במסלול אחר.

5.2 תקצוב שקלי על פי תבחינים

א. כללי

התקציב במסלול זה מיועד לכיתות ז'-י"ב בלבד ומבוסס על עמידה בתנאי סף כלליים ובדרישות מינימום על פי התבחינים שיפורטו להלן. בכל תבחין ייקבע ניקוד למוסד החינוכי המעוניין. הקצאת התקציב למוסד תיגזר מהניקוד שנצבר בתבחינים השונים.

התבחינים נבנו באופן שיתאימו לכל בתי הספר, בכל סוגי הפיקוח. ברוב התבחינים דרישת הסף מבתי הספר בפיקוח הכללי נמוכות מדרישות הסף מבתי הספר בפיקוח הדתי ובפיקוח האחר. שוני זה נקבע בהתחשב באפיוניו של בית הספר הכללי ומתוך מגמה לאפשר גם לו תגבור לימודים בתחום מדעי היהדות.

מוסדות לימוד שיש להם הכיתות המתקצבות בשעות הוראה על פי עקרונות התקן הדיפרנציאלי לתלמיד (עפ"י יישום מסקנות ועדת שושני) יזכו לניקוד בגין תגבור מדעי היהדות על פי שיעורי ההשתתפות שנקבעו להם לצורך זה.

ב. תנאי הסף הכלליים

- פעילות התגבור של מדעי היהדות מתקיימת במוסד החינוכי לכל התלמידים בשכבות ז'-י"ב.
- הלימודים במוסד החינוכי מתקצבים על ידי משרד החינוך בשנת הלימודים שהתקצוב נתבקש לגביה, בשיטה הרלוונטית לשכבות הגיל של תלמידי המוסד.
- הלימודים שהתקצוב מתבקש בעבורם אינם חלק מתכנית הלימודים המינימלית הנדרשת לזכאות לבגרות ואינם מתקצבים בדרך אחרת מתקציב המדינה.
- הכמות המינימלית של שעות הלימוד במדעי היהדות (תנ"ך, תושב"ע, מחשבת ישראל, הלכה ו/או חגי ישראל ומועדיו) לפי תכניות הלימודים לא תפחת מהמפורט בטבלה:

ש"ש לכיתה	סוג המוסד החינוכי ושכבת הגיל
3	חטיבת הביניים וכיתות ז' ו-ח' בבתי ספר יסודיים בפיקוח הכללי
2	החטיבה העליונה וכיתות ט'-י"ב בבתי ספר בפיקוח הכללי
6	כיתות ז'-י"ב בבתי הספר בפיקוח הדתי

התקצוב במסלול זה יינתן רק לפעילות מעבר להיקף המינימלי האמור (ההיקף המינימלי יכלול גם תקצוב נוסף, אם יתקבל, ממטה שנהר-קרמניצר).

- התקצוב לפי מסלול זה לא יעלה על העלות בפועל של ביצוע הפעילות בכל אחד מהתבחינים בנפרד.

ג. התבחינים לתקצוב

1) תבחין א' - תוספת שעות לימוד במדעי היהדות

התגבור הישיר של הלימודים במדעי היהדות יזכה בתקצוב נוסף בגין תוספת שעות לימוד. היקף התקציב ייקבע על פי הניקוד המזכה בגין היקף הביצוע. הניקוד המרבי בתבחין זה הוא 72 נקודות, כמפורט להלן:

הניקוד	היקף הביצוע (ש"ש לכיתה)	הכיתות וסוג המוסד
13.5	3	כיתות ז'-י"ב בבתי"ס בפיקוח הכללי המלמדים עפ"י תכנית הלימודים לימודים כלליים ומדעי היהדות (הניקוד יינתן עפ"י תוספת השעות הנדרשת לכיתה)
18.0	4	
27.0	6	
36.0	8	
45.0	10	
54.0	12	
63.0	14	
72.0	16	
27.0	6	כיתות ז'-י"ב בבתי"ס בפיקוח הדתי והאחר המלמדים עפ"י תכנית הלימודים לימודים כלליים ומדעי היהדות (הניקוד יינתן עפ"י תוספת השעות הנדרשת לכיתה)
36.0	8	
45.0	10	
54.0	12	
63.0	14	
72.0	16	
27.0	31	כיתות ז'-י"ב במוסד שעיקר לימודיו הם מדעי היהדות (הניקוד יינתן עפ"י סך כל השעות הנדרשות לכיתה)
.36	33	
45.0	35	
54.0	37	
63.0	39	
72.0	41	

2) תבחין ב' - ימי לימוד במדעי היהדות בימי החופשה של מוסדות החינוך

תגבור הלימודים במהלך ימי החופשה של מוסדות החינוך (לדוגמה: בחופשת הקיץ, בחופשות החגים, בשבתות ובמועדים) יזכה בתוספת תקציב על פי מספר ימי הלימוד המתקיימים בימים אלה. ימי הלימוד יזכו בתוספת תקציב בתנאים האלה:

- א) יום הלימודים כולל לפחות 6 שעות לימוד במדעי היהדות.
  - ב) יום הלימודים מתקיים לכל הכיתות בבית הספר.
  - ג) מוסד חינוכי בפיקוח הכללי מקיים לפחות 3 ימי לימוד במוצע לכל הכיתות.
  - ד) מוסד חינוכי בפיקוח הדתי והאחר מקיים לפחות 6 ימי לימוד במוצע לכל הכיתות.
- הניקוד המרבי בכיתות ז'-י"ב בבתי ספר בכל סוגי הפיקוח בתבחין זה הוא 20 נקודות, כמפורט להלן:

הניקוד	היקף הביצוע
--------	-------------

	(ימי הלימוד בממוצע לכיתה)
3	3
7	6
9	8
11	10
13	12
16	14
18	16
20	18

(3) תבחין ג' - אחזקת ספרי תורה וביטוחם

מוסד חינוך שבבעלותו ספרי תורה המבוטחים על ידו ומצויים בו דרך קבע ועומדים לרשות התלמידים והמורים בבתי הספר יקבל 2 נקודות המזכות בתוספת תקציב.

(4) תבחין ד' - אחזקת ספרי יהדות

מוסד חינוך שבבעלותו ספרי יהדות המצויים בו דרך קבע ועומדים לרשות התלמידים והמורים בבית הספר יזכה בתוספת תקציב בתנאים האלה:

(א) במוסד חינוכי בפיקוח הכללי תכלול ספריית היהדות לפחות 2 ספרי יהדות בממוצע לתלמיד.

(ב) במוסד חינוכי בפיקוח הדתי והאחר תכלול ספריית היהדות לפחות ספר תורה אחד וכן 6 ספרי יהדות בממוצע לתלמיד.

הניקוד המרבי בכיתות ז'-י"ב בבתי ספר בכל סוגי הפיקוח בתבחין זה הוא 6 נקודות, כמפורט להלן:

הניקוד	היקף הביצוע
2	2 ספרי יהדות בממוצע לתלמיד
3	3 ספרי יהדות בממוצע לתלמיד
4	4 ספרי יהדות בממוצע לתלמיד
5	5 ספרי יהדות בממוצע לתלמיד
6	6 או יותר ספרי יהדות בממוצע לתלמיד

(5) תבחין ה' - אירועים וכנסים בנושא מדעי היהדות

מוסד חינוך שיקיים אירועים, כנסים, טקסים, סדנאות ופעילויות בית ספריות לכל תלמידי בית הספר בנושא מדעי היהדות יזכה בתוספת תקציב בתנאים האלה:

(א) הפעילות החינוכית נעשית על ידי צוות ההוראה הקבוע בבית הספר ובהשתתפותו ונמשכת שעתיים לפחות.

(ב) הפעילות מתרחשת לאחר שעות הלימודים הרגילות ואינה חלק ממערכת השעות הקבועה של התלמידים.

(ג) הפעילות החינוכית מקיפה את כל התלמידים במוסד החינוכי (הפעילות תוכל להתבצע תוך חלוקת התלמידים לקבוצות שונות, לנושאים שונים ובמועדים שונים).

(ד) הפעילות אינה חופפת פעילות בימי חופשה, שלגביה נתבקשה תוספת תקציב על פי תבחין ב' לעיל.

הניקוד המרבי בכיתות ז'-י"ב בבתי ספר בכל סוגי הפיקוח בתבחין זה הוא 5 נקודות, כמפורט להלן:

הניקוד	היקף הביצוע
1.0	6 פעילויות
1.5	9 פעילויות
2.0	12 פעילויות
2.5	15 פעילויות
3.0	18 פעילויות
3.5	21 פעילויות
4.0	24 פעילויות
4.5	27 פעילויות
5.0	30 פעילויות

6. הגשת בקשות והקצאת התקציב

- 6.1 מוסדות החינוך המעוניינים בכך יגישו בקשות לתקציב בעבור תגבור לימודי היהדות באמצעות הטפסים שיפורסמו באתר המשרד. בקשות תוגשנה בכל שנה לא יאוחר מהמועד הקובע.
- 6.2 לכל בקשה יצורפו מסמכים רלוונטיים המעידים על נכונות הפרטים בה.
- 6.3 הבקשות תיבדקנה כדי לוודא את תקינותן ותבוקרנה בהתאם לביצוע בשנים החולפות. מוסד חינוכי יוכל לצבור לכל היותר 100 נקודות, כמפורט להלן:

הניקוד הנצבר	הניקוד המרבי לתבחין	התבחין
72	72	תוספת שעות לימוד במדעי היהדות
20	20	ימי לימוד במדעי היהדות בימי החופשה של מוסדות החינוך
8	2	אחזקת ספרי תורה וביטוחם
	6	אחזקת ספרי יהדות
	5	אירועים וכנסים בנושא מדעי היהדות
100		סה"כ ניקוד נצבר מרבי

- 6.4 בקשות תקינות ומאושרות תסוכמנה, ובהתאם לסיכומן הכולל תיקבענה הדרישה לתקציב שעות הוראה והכמות הכוללת של הנקודות שנצברו.
- 6.5 לאחר אישור התקציב השנתי של משרד החינוך ייקבעו התקציב הכולל המיועד לתגבור לימודי יהדות, תקציב השעות, יתרת התקציב לחלוקה על פי התבחינים וכן הערך של כל נקודה מזכה.
- 6.6 התקציב יפורט לפי מוסדות החינוך שהגישו בקשות. כל אחד מהמוסדות יקבל הודעה על התקציב שהוקצה לו ועל מרכיביו.

7. בקרה ועיצומים בגין אי-ביצוע התכנית המתוקצבת

- 7.1 בית ספר שיתוקצב יידרש להגיש דוחות ביצוע ענייניים, כמותיים וכספיים לגבי כל אחד מהתבחינים שבעבורם נקבעה זכאותו לתקצוב.

7.2 מפקח בנושא של תגבור לימודי היהדות יבקר בכל בית ספר שיקבל תקצוב לתגבור מדעי היהדות ויבדוק את הביצוע בפועל ובמיוחד בהשוואה לנתונים שדווחו על ידי בית הספר.

7.3 המשרד יטיל עיצומים על מוסד חינוכי שלא יבצע את מלוא התכנית שבגינה הוקצה לו תקציב או שעשה שימוש בלתי נאות בכספים שהוקצבו לו. העיצומים יכללו את שלילת התקציב כולו או חלקו בשנת הבקרה ואף את שלילת הזכות להגיש בקשה בשנת הלימודים שלאחר מכן, בהתאם לחומרת החרیגה, כדלקמן:

העיצום בשנת הבקרה	העיצום לשנת הלימודים הבאה	הניקוד בפועל ביחס לבקשה המתוקצבת
קיצוז שיעור זהה מהתקציב		חריגה של עד 9%
קיצוז של כפל הסכום מהתקציב	התראה	חריגה של 10%-19%
שלילת מלוא התקציב	התראה	חריגה של 20%-29%
שלילת מלוא התקציב	שלילת הזכות להגיש בקשה	חריגה של 30% ומעלה

7.4 מוסד חינוכי שיקבל התראה שנייה בתוך שלוש שנים תישלל זכותו להגיש בקשה בשנת הלימודים שלאחר השנה שבה קיבל את ההתראה השנייה.

8. השגה וערר

8.1 מוסד חינוכי שהוטל עליו עיצום או שבקשתו לתקצוב בעבור תגבור לימודי היהדות נדחתה - כולה או חלקה - רשאי להגיש השגה מנומקת לראש האגף לארגון הלימודים בתוך 30 יום מקבלת ההודעה על החלטת המשרד.

8.2 ראש האגף לארגון הלימודים ישיב לפונה בכתב.

8.3 המוסד יוכל לערער בכתב על ההחלטה בפני ועדת ערר.

8.4 החלטת ועדת הערר תימסר למוסד בכתב ותהיה סופית.

חזור

הוראות קבע